

ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสำหรับผู้ต้องขังของประเทศไทยและต่างประเทศ

A comparative study of legal measures related to the electoral process of prisoners in Thailand and abroad

ดร.เอกพงษ์ สารน้อย*

Dr. Egkapong Sarnnoi

วันที่ได้รับบทความ 2 กันยายน 2565; วันแก้ไขบทความ 23 กันยายน 2565; วันตอบรับบทความ 5 ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่ผู้ต้องขัง จึงเป็นการตัดสิทธิทางการเมืองทำให้ไม่เกิดความเสมอภาคแก่ผู้ต้องขัง จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ต้องขังในประเทศไทยและต่างประเทศ และค้นหาแนวทางข้อเสนอในการสร้างมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้งผู้ต้องขังของประเทศไทย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 รูปแบบ 1. การวิจัยเอกสารด้วยวิธีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ต้องขังในประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ 2. การวิจัยภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์คณะกรรมการการเลือกตั้ง นำผลจากการเปรียบเทียบและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การเลือกตั้งของผู้ต้องขังในต่างประเทศมีรูปแบบการเลือกตั้งและให้สิทธิ์ตั้งนี้ ประเทศแคนาดา เครือรัฐอสเตรเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้ให้สิทธิเลือกตั้งของผู้ต้องขังโดยให้เลือกตั้งในเรือนจำ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ว่าประเทศไทยต้องให้สิทธิการเลือกตั้งแก่ผู้ต้องขัง โดยคำนึงสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง รวมทั้งการกระทำความผิดของผู้ต้องขังเป็นการกระทำความผิดทางอาญา ส่วนวิธีการเลือกตั้ง ประเทศไทยแคนาดาใช้วิธีการ

* ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เลือกตั้งล่วงหน้าก่อนอย่างน้อย 10 วัน สำหรับเครือรัฐอสเตรเลีย สาธารณรัฐพิลิปปินส์ ให้เลือกตั้งพร้อมกับการเลือกตั้งของประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อเสนอแนะการวิจัย คือ ประเทศไทยสมควรให้สิทธิการเลือกตั้งแก่ผู้ต้องขังแต่ควรมีการจำกัดสิทธิกับผู้ต้องขังที่ไม่เคยใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนที่จะต้องโทษและผู้ต้องขังที่ได้รับโทษประหารชีวิต การจัดการเลือกตั้งให้จัดภายในเรือนจำ บัญชีรายชื่อให้แจ้งรายชื่อผู้ต้องขังที่ต้องการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยใช้รายชื่อตามที่ผู้ต้องขังต้องโทษอยู่ในขณะนั้น โดยจัดการเลือกตั้งพร้อมกับประชาชนทั่วไป วิธีการหาเสียงให้ผู้ลงสมัครหาเสียงในรูปแบบเทปเสียง วิดีโอ ป้ายหาเสียงหรือแผ่นพับเพื่อความปลอดภัยของผู้ลงสมัคร

คำสำคัญ: ผู้ต้องขัง การเลือกตั้ง สิทธิพลเมือง

ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสำหรับผู้ต้องขังของประเทศไทยและต่างประเทศ
A comparative study of legal measures related to the electoral process of prisoners
in Thailand and abroad

Abstract

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 does not grant voting rights to inmates, thus depriving them of their political rights, thus preventing equality for inmates. As a result, the researcher sets out the objectives of a comparative analysis of legal measures relating to the election of prisoners in Thailand and abroad to find a proposal to create legal measures related to Thailand's prisoner election process. There are two research methods: 1. document research by means of studying laws relating to the election of prisoners in Thailand compared to foreign countries 2. field research by interviewing correctional officers Election Commission and the results from comparisons and interviews were used for descriptive analysis.

The results show that the election of prisoners abroad has the following electoral forms and rights: Canada, the Commonwealth of Australia and the Republic of the Philippines have given inmates the right to vote in prisons. This is consistent with the opinions of the interviewees that Thailand must grant electoral rights to inmates taking into consideration of human rights and civil rights, including the fact that the offense of the inmate is a criminal offense. The method of elections in Canada allows the electoral method to be conducted at least 10 days in advance. In the Commonwealth of Australia and the Republic of the Philippines, the election will be conducted at the same time as the general election of the people which is consistent with the opinions of the interviewees.

Research recommendations are Thailand deserves the right to vote for inmates, but the right should be restricted to prisoners who have never exercised the right to vote before serving their sentence. Election is to be held within the prison. The list of inmates who wish to exercise their right to vote is to be set by using the names of the inmates at the time of the sentence. The election is to be held concurrently with the general public's election. As to election campaigns, candidates are to campaign in the form of audio tapes, videos, campaign banners or pamphlets for the safety of the candidates.

Keywords: prisoners, election, civil rights

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วย รัฐ รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย (วิญญาณ 2563).

ธนาชัย สุนรอนันต์ชัย, สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง (สถาบันประชากรเกล้า 2565).

วุฒิสาร ต้นไชยและคณะ, รูปแบบการลงคะแนนเสียงที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (สถาบันประชากรเกล้า 2559).

สถาบันประชากรเกล้า, รัฐธรรมนูญกลางแปลง (บริษัท เอ.พี. グラฟิค ดีไซน์และการพิมพ์จำกัด 2557).

สำนักงานเลขานุการผู้แทนรายภูมิ, ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขานุการสภาพผู้แทนรายภูมิ 2560).

อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, สิทธิมนุษยชน (วิญญาณ 2561).

ภาษาต่างประเทศ

Alexander Horne and Isobel White, 'Prisoners' voting rights (2005 to May 2015)' (Parliament and Constitution Centre, 11 February 2015) <<https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN01764/SN01764.pdf>> สืบคื้นเมื่อ 21 เมษายน 2565.

Arthur Schafer, 'Ballots Behind Bars: the struggle for prisoners' right to vote' (University of Manitoba) <http://umanitoba.ca/faculties/arts/departments/philosophy/ethics/media/Ballots_Behind_Bars.pdf> สืบคื้นเมื่อ 19 เมษายน 2565.

Canadian Charter of Right and Freedom (1982).

ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งสำหรับผู้ต้องขังของประเทศไทยและต่างประเทศ
A comparative study of legal measures related to the electoral process of prisoners
in Thailand and abroad

Commonwealth of Australia Constitution Act 1900 <<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/63-64/12/enacted>> สืบคันเมื่อ 25 เมษายน 2565.

Jerome Davidson, ‘Inside outcasts: prisoners and the right to vote in Australia’
(Parliament of Australia, 24 May 2004) <https://www.aph.gov.au/About_Parliament/Parliamentary_departments/Parliamentary_Library/Publications_Archive/CIB/cib0304/04cib12> สืบคันเมื่อ 25 เมษายน 2565.